

นวัตกรรม

H.E.A.R.T. Model

นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาด
เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน
(2566-2569)

ปลูกหัวใจ
แห่งมนุษยธรรม

สร้างประสบการณ์

ลงมือทำความดี

เชื่อมพลังเครือข่าย

สร้างการเปลี่ยนแปลง
ที่ยั่งยืน

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผลงานนวัตกรรม H.E.A.R.T. Model
นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาด
เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน
(2566-2569)

ชื่อผู้พัฒนานวัตกรรม โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น

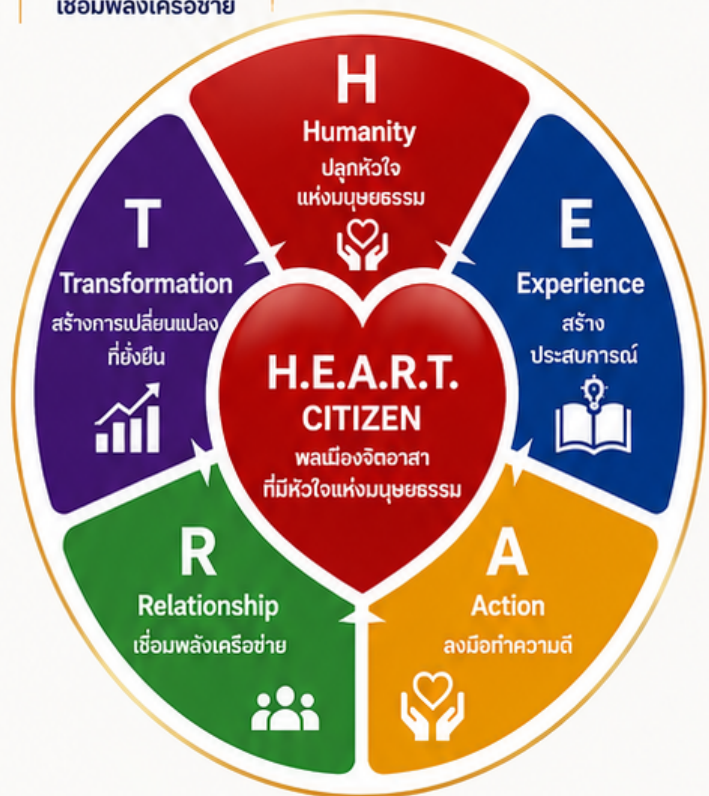
นวัตกรรมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
• ด้านคุณภาพผู้เรียน

ชื่อ/ที่อยู่ของหน่วยงาน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น
182/16 หมู่ 4 ถ.ชาตะผดุง ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ
• ผู้เรียนรู้ เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี
• ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
• พลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข

1. สภาพปัญหา

- ❌ ผู้เรียนขาดความรู้และทักษะในการช่วยเหลือตนเอง และผู้อื่นอย่างถูกต้อง
- ❌ ผู้เรียนขาดจิตสำนึกและจิตอาสาในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม
- ❌ กิจกรรมยุวกาชาดยังขาดการบูรณาการและความต่อเนื่อง
- ❌ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายยังไม่ทั่วถึง

2. ผลที่จะเกิดจากการใช้นวัตกรรม

- ✅ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักยุวกาชาด
- ✅ ผู้เรียนมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และคุณธรรมจริยธรรมที่เข้มแข็ง
- ✅ ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำ และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
- ✅ โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- ✅ เกิดเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีต่าง ๆ อย่างเข้มแข็ง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามหลักยุวกาชาด
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และคุณธรรม จริยธรรม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน
4. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาผู้เรียน

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. ออกแบบกิจกรรมตามแนวคิด H.E.A.R.T. Model ที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติจริง
2. บูรณาการกิจกรรมยุวกาชาดเข้ากับการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. สร้างระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย
5. พัฒนาครูและผู้บริหารยุวกาชาดให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรม

5. บทเรียนที่จะได้รับ

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและจดจำได้ดี
2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ช่วยให้เกิดความร่วมมือและความสำเร็จ
3. การมีจิตอาสาที่ดี ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคม
4. การประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้นวัตกรรมมีคุณภาพและยั่งยืน
5. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ช่วยขยายโอกาสและทรัพยากรในการพัฒนาผู้เรียน

ชื่อผลงานนวัตกรรม H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน (2566-2569)

ชื่อผู้พัฒนานวัตกรรม โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น

นวัตกรรมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ด้านคุณภาพผู้เรียน

ชื่อ/ที่อยู่ของหน่วยงาน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น 182/16 หมู่ 4 ถ.ชาตะผดุง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

- ผู้เรียนรู้ เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี
- ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
- พลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข

1. ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานนวัตกรรม

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม คุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมิได้มุ่งเน้นเฉพาะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีทักษะชีวิต มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้อย่างเหมาะสม

ท่ามกลางบริบทของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และรูปแบบการดำเนินชีวิต เด็กและเยาวชนจำเป็นต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพ อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ ความปลอดภัยในชีวิต การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ปัญหาทางสังคม ตลอดจนการอยู่ร่วมกับบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลาย การพัฒนาผู้เรียนให้มีเพียงความรู้ทางวิชาการจึงไม่เพียงพอ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และที่สำคัญคือมีความเมตตา เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเกิดสถานการณ์ที่จำเป็น

กิจกรรมยุวกาชาดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อเป้าหมายดังกล่าว เพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งมนุษยธรรม มีความเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักการดูแลสุขภาพและความปลอดภัย สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้น ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ตลอดจนมีจิตสาธารณะและพร้อมบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม

กิจกรรมยุวกาชาดจึงมิใช่เพียงกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นตามตารางเรียนเท่านั้น หากแต่เป็นกระบวนการพัฒนาคนที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ คุณธรรม และประสบการณ์ชีวิตเข้าด้วยกัน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้จากสถานการณ์ เรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้จากการบริการสังคม ทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมยุวกาชาดให้เกิดคุณค่าต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา หากการดำเนินกิจกรรมมุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหา การฝึกระเบียบแถว การปฏิบัติตามคำสั่ง หรือการจัดกิจกรรมเป็นครั้งคราว ผู้เรียนอาจได้รับความรู้และประสบการณ์เพียงบางส่วน แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ดังกล่าวไปสู่การดำเนินชีวิตและการช่วยเหลือสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

ความท้าทายสำคัญของการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษาจึงอยู่ที่การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมิใช่เพียง “รู้” แต่ต้องสามารถ “ทำได้” และพัฒนาไปสู่การ “นำไปใช้เพื่อผู้อื่น” โดยเปลี่ยนจากการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ไปสู่การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหา สะท้อนผลการเรียนรู้ และสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสสถานการณ์จริงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว และให้ความสำคัญกับกิจกรรมยุวกาชาดในฐานะกลไกหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมุ่งให้สมาชิกยุวกาชาดได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ทักษะชีวิต และจิตสาธารณะ ควบคู่กับการจัดการศึกษาด้านวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรู้ควบคู่คุณธรรม มีความสามารถในการดูแลตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ดี

จากประสบการณ์ในการดำเนินงานกิจกรรมยุวกาชาดของสถานศึกษา โรงเรียนเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่สามารถเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรมยุวกาชาดเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับนโยบายของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การพัฒนาครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์จริง การสร้างพื้นที่สำหรับการบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล และนำผลที่ได้กลับมาพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนจึงนำแนวคิด “HEART” หรือ “หัวใจ” มาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนานวัตกรรม เนื่องจากหัวใจสะท้อนถึงความรัก ความเมตตา ความเสียสละ ความเอื้ออาทร และความปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับจิตวิญญาณของกิจกรรมยุวกาชาด การพัฒนาสมาชิกยุวกาชาดจึงควรเริ่มต้นจากการสร้าง “หัวใจแห่งมนุษยธรรม” ก่อนนำไปสู่การสร้างประสบการณ์ การลงมือช่วยเหลือผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับสังคม และการเปลี่ยนแปลงตนเองจนเกิดเป็นคุณลักษณะที่ยั่งยืน

จากแนวคิดดังกล่าว โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นจึงได้พัฒนา H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบใน

การบริหารและจัดกิจกรรมยุวกาชาดของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาออกเป็น 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ H – Humanity, E – Experience, A – Action, R – Relationship และ T – Transformation

H – Humanity : ปลูกฝังหัวใจแห่งมนุษยธรรม

เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาสมาชิยุวกาชาด โดยมุ่งสร้างความตระหนักในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้อื่น การมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความเสียสละ ตลอดจนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและอุดมการณ์ของกาชาดและยุวกาชาด เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางความคิดและจิตใจที่พร้อมต่อการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

การพัฒนาด้าน Humanity มีความสำคัญเนื่องจากทักษะการปฐมพยาบาล การดูแลสุขภาพ หรือการช่วยเหลือผู้อื่นจะเกิดคุณค่าอย่างแท้จริงเมื่อผู้เรียนมีจิตใจที่ต้องการใช้ทักษะเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ โรงเรียนจึงมุ่งสร้างให้สมาชิยุวกาชาดเกิดความรู้สึกว่า “การช่วยเหลือผู้อื่นเป็นหน้าที่ของทุกคน” และสามารถแสดงออกผ่านพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน

E – Experience : เรียนรู้ผ่านประสบการณ์

โรงเรียนมุ่งเปลี่ยนการเรียนรู้จากการรับฟังหรือจดจำเนื้อหาไปสู่การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิยุวกาชาดได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การฝึกปฐมพยาบาล การดูแลสุขภาพ การป้องกันอุบัติเหตุและภัยอันตราย การฝึกทักษะชีวิต การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเข้าค่าย การฝึกจากสถานการณ์จำลอง ตลอดจนการเรียนรู้จากบุคคลและหน่วยงานที่มีประสบการณ์

การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริง เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่าการเรียนรู้จากเนื้อหาเพียงอย่างเดียว และสามารถจดจำทักษะต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้เรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์จริงจึงสามารถตัดสินใจและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

A – Action : ลงมือปฏิบัติด้วยจิตอาสา

องค์ประกอบนี้มุ่งเปลี่ยน “ความรู้” และ “ประสบการณ์” ไปสู่ “การกระทำ” โดยเปิดพื้นที่ให้สมาชิยุวกาชาดนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น ผ่านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา การดูแลสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลืองานของโรงเรียน การบริการชุมชน การรณรงค์ด้านสุขภาพและความปลอดภัย ตลอดจนโครงการที่เกิดจากความคิดริเริ่มของสมาชิยุวกาชาดเอง

การลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนเห็นผลของการกระทำของตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของการให้ และค่อย ๆ พัฒนาจิตอาสาจากการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายไปสู่การเป็นผู้ที่พร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจ

R – Relationship : สร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือ

การพัฒนาสมาชิยุวกาชาดไม่สามารถดำเนินการโดยโรงเรียนหรือครูเพียงฝ่ายเดียว โรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากร สมาชิยุวกาชาด ผู้ปกครอง ชุมชน

ตลอดจนหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันออกแบบ สนับสนุน และพัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลายและเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง

ความร่วมมือดังกล่าวช่วยขยายพื้นที่การเรียนรู้จาก “ห้องเรียน” ไปสู่ “โรงเรียน ชุมชน และสังคม” ทำให้สมาชิกยูวกาชาดได้เรียนรู้จากบุคคลจริง สถานที่จริง และสถานการณ์จริง อีกทั้งยังทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน และช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับสังคมโดยรอบ

T – Transformation : สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

เป็นเป้าหมายปลายทางของ H.E.A.R.T. Model โดยมุ่งให้ประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และพฤติกรรม ผู้เรียนไม่เพียงสามารถปฏิบัติกิจกรรมยูวกาชาดได้ แต่สามารถนำหลักการของยูวกาชาดไปเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เช่น มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ ต่อตนเองและส่วนรวม รู้จักดูแลสุขภาพและความปลอดภัย มีความพร้อมในการช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงมิได้วัดจากจำนวนกิจกรรมที่ผู้เรียนเข้าร่วมเท่านั้น แต่พิจารณาจากพฤติกรรมและคุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมถึงความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้จริง

H.E.A.R.T. Model จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในหลายมิติ ประการแรก คือ ด้านความรู้ ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมยูวกาชาด การดูแลสุขภาพ การปฐมพยาบาล ความปลอดภัย การบำเพ็ญประโยชน์ และการช่วยเหลือสังคม ประการที่สอง คือ ด้านทักษะ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติจริง ทำงานเป็นทีม สื่อสาร แก้ปัญหา ตัดสินใจ และรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ประการที่สาม คือ ด้านคุณลักษณะ ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความเมตตา และจิตสาธารณะ และประการที่สี่ คือ ด้านการเป็นพลเมือง ผู้เรียนตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีให้เกิดขึ้นได้

ในด้านการพัฒนาครูและผู้บังคับบัญชายูวกาชาด H.E.A.R.T. Model ช่วยเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้ถ่ายทอดความรู้” ไปสู่ “ผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้” ครูทำหน้าที่สร้างสถานการณ์ กระตุ้นการคิด ให้คำปรึกษา สังเกตพฤติกรรม ประเมินพัฒนาการ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมมากขึ้น ส่งผลให้กระบวนการจัดกิจกรรมยูวกาชาดมีความหลากหลาย สนุก ทำง่าย และสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา นวัตกรรม H.E.A.R.T. Model ทำให้การจัดกิจกรรมยูวกาชาดมีกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถเชื่อมโยงตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากร การจัดสรรทรัพยากร การสร้างเครือข่าย การนิเทศติดตาม และการประเมินผล ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจเป้าหมายและสามารถทำงานไปในทิศทางเดียวกัน

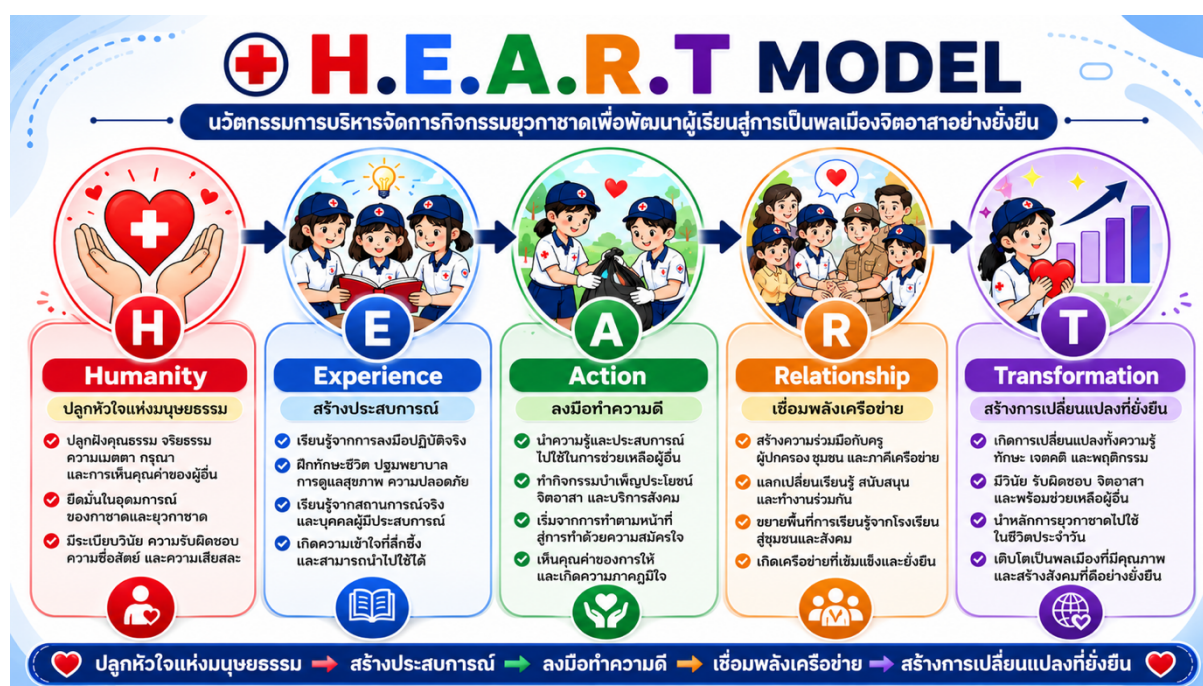
นอกจากนี้ H.E.A.R.T. Model ยังช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดเก็บและพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมยูวกาชาดได้อย่างเป็นระบบ สามารถใช้ผลการประเมินผู้เรียน ผลการดำเนินกิจกรรม ความ

คิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากเครือข่ายมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมในรอบต่อไป ทำให้เกิดวงจรการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การจัดกิจกรรมแบบแยกส่วนหรือดำเนินงานเพียงครั้งเดียวแล้วสิ้นสุด

ในด้านชุมชนและสังคม H.E.A.R.T. Model เปิดโอกาสให้สมาชิกยุวกาชาดได้ออกไปเรียนรู้และสร้างประโยชน์ในพื้นที่จริง ทำให้กิจกรรมของโรงเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้มากขึ้น ขณะเดียวกันชุมชนและเครือข่ายก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นวิทยากร เป็นผู้สนับสนุน หรือเป็นพื้นที่สำหรับการฝึกประสบการณ์ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและเกิดพลังความร่วมมือในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ผลลัพธ์สำคัญที่โรงเรียนคาดหวังจากการดำเนินงานตาม H.E.A.R.T. Model คือการพัฒนาสมาชิกยุวกาชาดไปสู่การเป็น “H.E.A.R.T. Citizen พลเมืองจิตอาสาที่มีหัวใจแห่งมนุษยธรรม” ซึ่งหมายถึงผู้เรียนที่มีความเมตตา มีวินัย รับผิดชอบ มีทักษะชีวิต สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น มีความกล้าในการทำสิ่งที่ถูกต้อง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และพร้อมใช้ความรู้ความสามารถของตนในการสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม

กระบวนการดังกล่าวสามารถสะท้อนเส้นทางการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างชัดเจน คือ

หัวใจสำคัญของนวัตกรรมจึงมีได้อยู่ที่การสร้างกิจกรรมใหม่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสร้าง “ระบบใหม่ในการเชื่อมโยงกิจกรรมเดิมและกิจกรรมใหม่ให้มีเป้าหมายร่วมกัน” โดยใช้ H.E.A.R.T. เป็นกลไกในการขับเคลื่อน ตั้งแต่ระดับแนวคิดไปจนถึงการปฏิบัติ และจากระดับผู้เรียนไปสู่ระดับองค์กรและชุมชน

H.E.A.R.T. Model ยังมีความสำคัญในด้านความต่อเนื่องและความยั่งยืน เนื่องจากสามารถนำไปใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในแต่ละปีการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง สามารถปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยของสมาชิกยุวกาชาด บริบทของโรงเรียน และสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยยังคงหลักการสำคัญทั้ง 5 องค์ประกอบไว้ ทำให้รูปแบบมีทั้งความชัดเจนและความยืดหยุ่น สามารถพัฒนา ต่อยอด และขยายผลได้

เมื่อพิจารณาในระดับผลลัพธ์ H.E.A.R.T. Model สามารถอธิบายการพัฒนาได้ตั้งแต่ **Input – Process – Output – Outcome – Impact** กล่าวคือ สถานศึกษานำทรัพยากร บุคลากร หลักสูตร เครือข่าย และแหล่งเรียนรู้มาเป็นปัจจัยนำเข้า (Input) ดำเนินการผ่านกระบวนการ H.E.A.R.T. (Process) ทำให้เกิดสมาชิกยุวภาคที่มีความรู้ ทักษะ วินัย และจิตอาสา (Output) ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่น โรงเรียน และชุมชนได้จริง (Outcome) และในระยะยาวนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมจิตอาสาและสังคมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูลภายในสถานศึกษา (Impact)

ดังนั้น ความสำคัญของ H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวภาคเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น จึงอยู่ที่การนำอุดมการณ์และคุณค่าของกิจกรรมยุวภาคมาพัฒนาเป็นระบบการบริหารจัดการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง เชื่อมโยงผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม นวัตกรรมดังกล่าวช่วยยกระดับกิจกรรมยุวภาคจากการเป็น “กิจกรรมตามหลักสูตร” ไปสู่การเป็น **“วัฒนธรรมการเรียนรู้และการให้ของสถานศึกษา”** ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ผ่านการลงมือทำ เรียนรู้การช่วยเหลือจากสถานการณ์จริง เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นผ่านการทำงานเป็นทีม และเรียนรู้คุณค่าของตนเองจากการสร้างประโยชน์แก่สังคม

ท้ายที่สุด เป้าหมายสูงสุดของ H.E.A.R.T. Model มิใช่เพียงการสร้างสมาชิกยุวภาคที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง แต่คือการสร้างเด็กและเยาวชนที่มี **“หัวใจของการเป็นผู้ให้”** มีความรู้ควบคู่คุณธรรม มีทักษะควบคู่ความรับผิดชอบ และมีความสามารถควบคู่จิตสาธารณะ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและพร้อมเป็นพลังในการสร้างสังคมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูล

ด้วยเหตุนี้ H.E.A.R.T. Model จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเป็นแนวทางในการสร้างสมาชิกยุวภาคให้เติบโตเป็น **“คนดี คนเก่ง มีวินัย มีจิตอาสา และมีหัวใจแห่งมนุษยธรรม”** สามารถช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อส่วนรวม และดำรงตนเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา ชุมชน และสังคมอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

2. แนวคิดและหลักการสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

การพัฒนา H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวภาคเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น มีแนวคิดพื้นฐานจากความเชื่อว่า การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกยุวภาคที่มีคุณภาพไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมยุวภาคหรือการฝึกทักษะตามหลักสูตรเท่านั้น แต่ควรเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อ จิตสาธารณะ และความสามารถในการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้เพื่อช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้จริง

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นจึงออกแบบ H.E.A.R.T. Model โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเชื่อมโยงการบริหารจัดการของสถานศึกษาเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ของสมาชิกยุวภาค ภายใต้แนวคิด

สำคัญว่า “การพัฒนาบุคลากรต้องเริ่มจากหัวใจ ผ่านประสบการณ์ สู่มือลงมือทำ เชื่อมโยงความร่วมมือ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน” ซึ่งเป็นที่มาของกระบวนการ

Humanity → Experience → Action → Relationship → Transformation

หรือ

“ปลูกหัวใจแห่งมนุษยธรรม → สร้างประสบการณ์ → ลงมือทำความดี → เชื่อมพลังเครือข่าย →
สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน”

การสร้างนวัตกรรมดังกล่าวมีแนวคิดและหลักการสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

H.E.A.R.T. Model ตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่าผู้เรียนแต่ละคนควรได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลในทุกมิติ มิใช่มุ่งเฉพาะด้านสติปัญญาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิต และจิตสาธารณะ

กิจกรรมยุวกาชาดมีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งความรู้และการปฏิบัติ ได้ฝึกระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การดูแลสุขภาพ การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือผู้อื่น และการบำเพ็ญประโยชน์ ดังนั้น การบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดจึงต้องออกแบบให้กิจกรรมแต่ละกิจกรรมสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในหลายมิติพร้อมกัน เป้าหมายสำคัญจึงมิใช่เพียงการสร้างสมาชิกยุวกาชาดที่ “มีความรู้” แต่ต้องพัฒนาให้เป็นผู้ที่ “รู้ดี ทำได้ มีวินัย มีน้ำใจ และนำไปใช้เพื่อสังคม”

2. แนวคิดการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

การออกแบบ H.E.A.R.T. Model ให้มีความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะผู้มีบทบาทหลักของกระบวนการเรียนรู้ สมาชิกยุวกาชาดไม่ได้เป็นเพียงผู้รับคำสั่งหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูกำหนด แต่ควรมีโอกาสคิดเลือก วางแผน ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหา ทำงานร่วมกับผู้อื่น และสะท้อนผลจากประสบการณ์ของตนเอง ครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาดจึงเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวไปสู่การเป็น ผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้สร้างสถานการณ์ ผู้ให้คำแนะนำ และผู้ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

หลักการดังกล่าวช่วยให้กิจกรรมยุวกาชาดมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น เพราะผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของการเรียนรู้และเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง

3. แนวคิดมนุษยธรรมเป็นฐาน (Humanity-Based Development)

คำว่า H – **Humanity** ถูกกำหนดให้เป็นองค์ประกอบแรกของ H.E.A.R.T. Model เนื่องจากโรงเรียนเชื่อว่าการเป็นสมาชิกยุวกาชาดที่ดีต้องเริ่มต้นจาก “หัวใจ” ที่มีความเมตตา กรุณา เห็นคุณค่าของผู้อื่น และพร้อมให้ความช่วยเหลือโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ความรู้และทักษะจะมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถนำไปใช้เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนอาจมีความรู้ด้านการปฐมพยาบาล แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าคือเมื่อพบผู้ได้รับบาดเจ็บ ผู้เรียนมีจิตสำนึก มีความกล้า มีสติ และพร้อมนำความรู้ที่นำไปใช้ช่วยเหลือบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม

ดังนั้น H.E.A.R.T. Model จึงเริ่มต้นจากการสร้าง “จิตสำนึกแห่งมนุษยธรรม” ให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ก่อนพัฒนาไปสู่ทักษะและการกระทำภายนอก

4. แนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

องค์ประกอบ E – Experience พัฒนาขึ้นจากหลักการที่ว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีโอกาสได้รับประสบการณ์และลงมือปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมจึงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการบรรยายหรือการจดจำเนื้อหา แต่ต้องสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ทดลอง ผึกปฏิบัติ สังเกต แก้ปัญหา และสะท้อนผลจากสิ่งที่เกิดขึ้น

การฝึกปฐมพยาบาล การดูแลสุขภาพ การจำลองสถานการณ์ฉุกเฉิน การทำงานเป็นทีม การเข้าค่าย การฝึกทักษะชีวิต และการบริการสังคม ล้วนเป็นประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เมื่อผู้เรียนได้ “เรียนจากการทำ” ความรู้จะไม่ได้อยู่เพียงในระดับความจำ แต่สามารถพัฒนาไปเป็นทักษะและความสามารถในการนำไปใช้จริงได้

5. แนวคิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ

H.E.A.R.T. Model ให้ความสำคัญกับหลัก โดยเชื่อว่าทักษะยุวกาชาดหลายประการไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์จากการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการฝึกฝนซ้ำ ๆ และเผชิญกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง

องค์ประกอบ A – Action จึงเป็นการนำความรู้และประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับไปสู่การกระทำ ผู้เรียนต้องสามารถเปลี่ยนจาก

“รู้” → “ทำได้” → “นำไปใช้” → “สร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น”

การลงมือปฏิบัติจึงเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ของสมาชิกยุวกาชาดเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

6. แนวคิดจิตอาสาและการบำเพ็ญประโยชน์

หัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งของ H.E.A.R.T. Model คือการสร้างจิตอาสาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกยุวกาชาดนำความรู้และทักษะของตนไปใช้ในการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น โรงเรียน ชุมชน และสังคม

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จึงไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเพียงกิจกรรมที่ต้องทำให้ครบตามหลักสูตร แต่เป็น “พื้นที่เรียนรู้ความเป็นผู้ใหญ่” ผู้เรียนได้เรียนรู้จากปัญหาหรือความต้องการจริง ได้ร่วมกันวางแผน ลงมือดำเนินงาน และเห็นผลของสิ่งที่ตนเองทำต่อบุคคลอื่น

เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์เชิงบวกจากการให้และการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง จะช่วยพัฒนาจิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และความภาคภูมิใจในตนเอง นำไปสู่การสร้างพฤติกรรมจิตอาสาที่เกิดจากความสมัครใจมากกว่าการปฏิบัติเพราะได้รับมอบหมาย

7. แนวคิดการเรียนรู้แบบ Active Learning

H.E.A.R.T. Model นำหลัก Active Learning มาใช้ในการออกแบบกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกยูวกาชาดมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย การระดมความคิด การแก้ปัญหา การทำงานกลุ่ม การจำลองสถานการณ์ การฝึกปฏิบัติ การทำโครงการ และการสะท้อนผลการเรียนรู้

ผู้เรียนจึงไม่ได้เป็นเพียงผู้รับข้อมูล แต่เป็นผู้สร้างความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ส่งผลให้เกิดทั้งความรู้ ทักษะการคิด การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบ

8. แนวคิดการสร้างทักษะชีวิตและการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

กิจกรรมยูวกาชาดมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทักษะที่จำเป็นต่อชีวิต เช่น การดูแลสุขภาพ การรักษาความปลอดภัย การปฐมพยาบาล การตัดสินใจ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การควบคุมอารมณ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

H.E.A.R.T. Model จึงออกแบบการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหา กับสถานการณ์ที่ผู้เรียนอาจพบในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามสำคัญได้ว่า

“สิ่งที่เรารู้นี้จะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร”

เมื่อผู้เรียนเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียน จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจและทำให้การเรียนรู้มีความหมายมากขึ้น

9. แนวคิดการมีส่วนร่วมและพลังของเครือข่าย

องค์ประกอบ R – Relationship สะท้อนแนวคิดว่าการพัฒนาผู้เรียนเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วน มิใช่หน้าที่ของครูผู้สอนกิจกรรมยูวกาชาดเพียงฝ่ายเดียว

H.E.A.R.T. Model จึงให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของ **ผู้บริหาร ครูและบุคลากร สมาชิกยูวกาชาด ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย**

แต่ละฝ่ายสามารถมีบทบาทแตกต่างกัน ทั้งในฐานะผู้กำหนดนโยบาย ผู้สนับสนุน ผู้จัดกิจกรรม วิทยากร แหล่งเรียนรู้ พื้นที่ฝึกประสบการณ์ และผู้ร่วมประเมินผล

เครือข่ายดังกล่าวทำให้พื้นที่การเรียนรู้ของสมาชิกยูวกาชาดขยายจาก **“ห้องเรียน → โรงเรียน → ครอบครัว → ชุมชน → สังคม”** และทำให้การพัฒนาผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

10. แนวคิดโรงเรียนเป็นฐานและการใช้บริบทของสถานศึกษา

การพัฒนา H.E.A.R.T. Model คำนึงถึงบริบทเฉพาะของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น ทั้งด้านผู้เรียน บุคลากร ทรัพยากร วัฒนธรรมองค์กร ความพร้อมของสถานศึกษา และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนจึงสามารถออกแบบกิจกรรมและระบบการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสภาพจริง ไม่ใช่รูปแบบสำเร็จรูปโดยไม่มีการปรับให้สอดคล้องกับสถานศึกษา ส่งผลให้วัฒนธรรมสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามสถานการณ์ได้โดยยังคงหลักการของ H.E.A.R.T. Model ไว้

11. แนวคิดการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ

กิจกรรมยุวกาชาดเป็นพื้นที่สำคัญในการฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น H.E.A.R.T. Model จึงให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมที่สมาชิกต้องแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบงาน ร่วมกันวางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทั้งบทบาทของ “ผู้นำ” และ “ผู้ตามที่ดี” เข้าใจว่าความสำเร็จของส่วนรวมเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกทุกคน ไม่ใช่ความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทักษะดังกล่าวสามารถถ่ายโอนไปสู่การเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิตในอนาคตได้

12. แนวคิดการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

ประสบการณ์เพียงอย่างเดียวอาจไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง หากผู้เรียนไม่มีโอกาสคิดทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้น หลังจากกิจกรรมสำคัญ H.E.A.R.T. Model จึงให้ความสำคัญกับกระบวนการสะท้อนผล ผู้เรียนควรได้พิจารณาว่า

“เราได้เรียนรู้อะไร – เราทำอะไรได้ดี – พบปัญหาอะไร – เราจะแก้ไขอย่างไร – และสิ่งที่เรียนรู้จะนำไปใช้กับชีวิตได้อย่างไร”

กระบวนการสะท้อนผลทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยน “ประสบการณ์” ให้กลายเป็น “บทเรียน” และนำบทเรียนนั้นไปพัฒนาการปฏิบัติในครั้งต่อไป

13. แนวคิดการบริหารจัดการเชิงระบบ

H.E.A.R.T. Model ไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบการจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียน แต่เป็น **นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดของสถานศึกษา** จึงให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงองค์ประกอบทุกส่วนของระบบเข้าด้วยกัน ตั้งแต่

Input → Process → Output → Outcome → Impact

โดยมีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ นโยบาย ผู้บริหาร ครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด หลักสูตร สมาชิกยุวกาชาด งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และเครือข่าย นำเข้าสู่กระบวนการ H – E – A – R – T เพื่อสร้างผลผลิต คือ สมาชิกยุวกาชาดที่มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม วินัย และจิตอาสา นำไปสู่ผลลัพธ์ คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำเนินชีวิตและช่วยเหลือผู้อื่นได้ และนำไปสู่ผลกระทบในระยะยาว คือ การสร้างวัฒนธรรมจิตอาสาและสังคมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูลภายในสถานศึกษาและชุมชน

14. แนวคิดการบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

การสร้างนวัตกรรมให้มีความยั่งยืนจำเป็นต้องมีระบบติดตามและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง H.E.A.R.T. Model จึงใช้แนวคิดการบริหารคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ โดยสถานศึกษาดำเนินการตั้งแต่การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และการนำผลมาปรับปรุงพัฒนา ผลการประเมินไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อสรุปว่ากิจกรรมสำเร็จหรือไม่ แต่ต้องนำมาใช้ตอบคำถามว่า **“ครั้งต่อไปเราจะทำให้ดีขึ้นได้อย่างไร”**

หลักการนี้ช่วยให้นวัตกรรมสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามข้อมูลและผลที่เกิดขึ้นจริง

15. แนวคิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบสุดท้ายคือ **T – Transformation** ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของ H.E.A.R.T. Model การจัดการกิจกรรมจะถือว่าประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงเมื่อสิ่งที่ผู้เรียนได้รับสามารถเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมและวิถีชีวิต ไม่ใช่สิ้นสุดเมื่อกิจกรรมจบลง ผู้เรียนจึงควรเกิดพัฒนาการจาก

“**ทำเพราะครูบอก**” → “**ทำเพราะเข้าใจ**” → “**ทำเพราะเห็นคุณค่า**” → “**ทำด้วยความสมัครใจ**” → “**ทำจนเป็นนิสัยและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น**”

การเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าวคือหัวใจของ Transformation เพราะสะท้อนว่าคุณค่าของยุวชาติได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของตัวผู้เรียน

16. การสังเคราะห์แนวคิดสู่ H.E.A.R.T. Model

จากแนวคิดและหลักการทั้งหมด โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นได้นำมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการ H.E.A.R.T. Model จำนวน 5 ขั้นที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ได้แก่

H – Humanity : ปลูกหัวใจแห่งมนุษยธรรม

สร้างคุณธรรม จริยธรรม ความเมตตา ความเสียสละ ระเบียบวินัย และอุดมการณ์แห่งการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์

E – Experience : สร้างประสบการณ์

จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการฝึกปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

A – Action : ลงมือทำความดี

นำความรู้และประสบการณ์ไปสู่การปฏิบัติจริง ผ่านกิจกรรมจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ และการบริการสังคม

R – Relationship : เชื่อมพลังเครือข่าย

สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันสร้างพื้นที่การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

T – Transformation : สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

ส่งเสริมให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจิตอาสาพัฒนาไปสู่พฤติกรรมและคุณลักษณะที่ติดตัวผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงและขยายผลสู่ผู้อื่นได้

ดังนั้น H.E.A.R.T. Model จึงมิได้เกิดจากการนำตัวอักษรภาษาอังกฤษ 5 ตัวมาเรียงต่อกันเท่านั้น แต่เป็นผลจากการสังเคราะห์หลักการพัฒนาผู้เรียน แนวคิดมนุษยธรรม การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ จิตอาสา การบริการสังคม การมีส่วนร่วมของเครือข่าย การบริหารเชิงระบบ และการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ให้กลายเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น แก่นสำคัญของนวัตกรรมจึงสามารถสรุปได้ว่า

“H.E.A.R.T. เริ่มต้นที่หัวใจ พัฒนาผ่านประสบการณ์ เปลี่ยนความรู้สู่การลงมือทำ เชื่อมพลังทุกภาคส่วน และสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน”

ด้วยหลักการดังกล่าว H.E.A.R.T. Model จึงมุ่งสร้างผลลัพธ์ปลายทาง คือ **H.E.A.R.T. Citizen พลเมืองจิตอาสาที่มีหัวใจแห่งมนุษยธรรม** ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีความรู้ มีทักษะชีวิต มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และพร้อมใช้ความรู้ความสามารถของตนในการสร้างประโยชน์ให้แก่โรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

จุดประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดของโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นให้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยใช้ **H.E.A.R.T. Model**
2. เพื่อพัฒนาสมาชิกยุวกาชาดให้มีความรู้ ทักษะชีวิต ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ คุณธรรม และจิตอาสา สามารถนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้
3. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติจริง โดยเชื่อมโยงกิจกรรมยุวกาชาดกับการบำเพ็ญประโยชน์และการดำเนินชีวิตประจำวัน
4. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการพัฒนา กิจกรรมยุวกาชาดอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อพัฒนาสมาชิกยุวกาชาดสู่การเป็น **H.E.A.R.T. Citizen : พลเมืองจิตอาสาที่มีหัวใจแห่งมนุษยธรรม** และสร้างวัฒนธรรมจิตอาสาให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนในสถานศึกษา

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. สมาชิกยุวกาชาดระดับ 1-3 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ H.E.A.R.T. Model
2. สมาชิกยุวกาชาดระดับ 1-3 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) ผ่านเกณฑ์ด้านความรู้และทักษะยุวกาชาด
3. สมาชิกยุวกาชาดระดับ 1-3 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และจิตอาสาอยู่ในระดับดีขึ้น

เชิงคุณภาพ

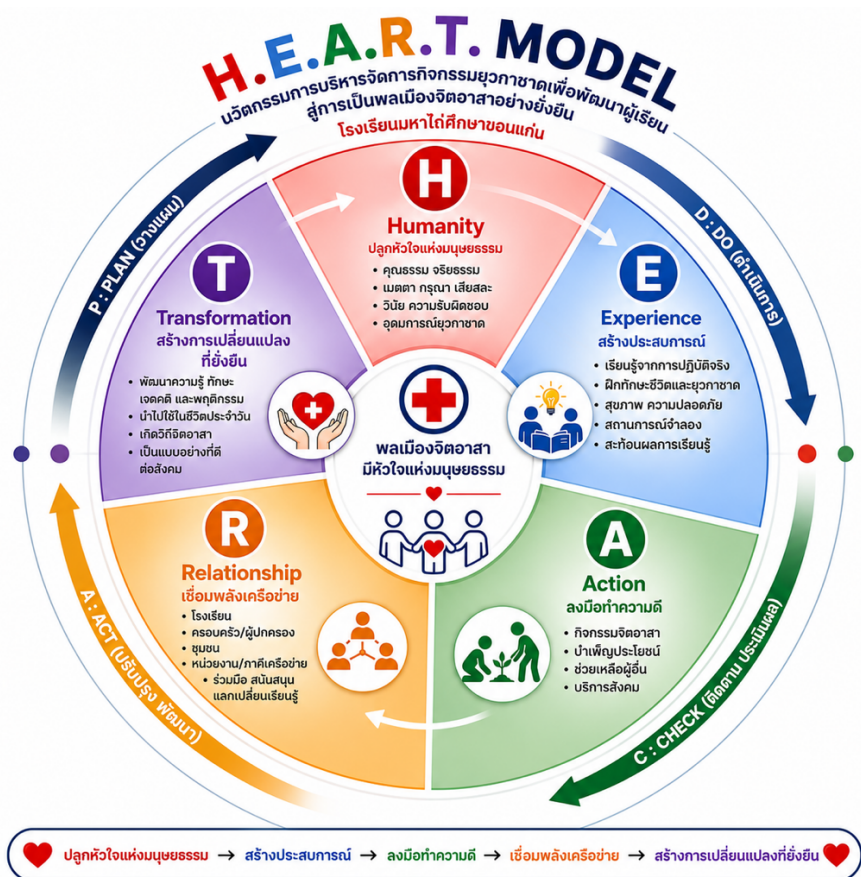
สมาชิกยุวกาชาดระดับ 1-3 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) มีความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และจิตอาสา สามารถช่วยเหลือตนเองผู้อื่น และบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างเหมาะสม

4. กระบวนการผลิตนวัตกรรมและขั้นตอนในการดำเนินงาน

1. การออกแบบนวัตกรรม

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นศึกษาหลักสูตรและแนวทางการจัดกิจกรรมยุวกาชาด วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการของสมาชิกยุวกาชาด ตลอดจนความพร้อมด้านผู้บริหาร ครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด สื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และภาคีเครือข่าย

จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ และการมีส่วนร่วมของเครือข่าย จนพัฒนาเป็น H.E.A.R.T. Model ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

5. การดำเนินงานตามกิจกรรม

โรงเรียนนำ H.E.A.R.T. Model ไปใช้ในการจัดกิจกรรมยุวกาชาด โดยกำหนดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน และเน้นให้สมาชิกยุวกาชาดเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง ดังนี้

ขั้น H : Humanity – ปลุกหัวใจแห่งมนุษยธรรม

จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกาชาดและยุวกาชาด อุดมการณ์แห่งมนุษยธรรม คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเมตตา และการเสียสละ เพื่อสร้างพื้นฐานทางจิตใจของสมาชิก ยุวกาชาด

ขั้น E : Experience – สร้างประสบการณ์

จัดกิจกรรมเรียนรู้จากประสบการณ์ เช่น การฝึกปฐมพยาบาล การดูแลสุขภาพและสุขอนามัย การป้องกัน อุบัติเหตุและภัยอันตราย การฝึกทักษะชีวิต การทำงานเป็นทีม การเข้าค่าย และสถานการณ์จำลอง เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะจากการปฏิบัติจริง

ขั้น A : Action – ลงมือทำความดี

เปิดโอกาสให้สมาชิกยุวกาชาดนำความรู้ไปใช้ผ่านกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา การดูแล สิ่งแวดล้อม การช่วยเหลืองานส่วนรวม และกิจกรรมบริการสังคม เพื่อเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ไปสู่การ กระทำที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

ขั้น R : Relationship – เชื่อมพลังเครือข่าย

ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเป็นแหล่งเรียนรู้ วิทยากร ผู้สนับสนุน และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม ทำให้การเรียนรู้ของสมาชิกยุวกาชาดขยายจากห้องเรียนไปสู่โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และสังคม

ขั้น T : Transformation – สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

ให้สมาชิกยุวกาชาดสะท้อนผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม ประเมินตนเอง และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมด้านวินัย ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือผู้อื่น และจิตอาสาอย่าง ต่อเนื่อง

6. ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

โรงเรียนดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้ H.E.A.R.T. Model อย่างเป็นระบบ โดย พิจารณาทั้ง กระบวนการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นกับสมาชิกยุวกาชาด และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบความสำเร็จของนวัตกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้านผู้เรียน มีการประเมินความรู้ ทักษะการปฏิบัติ ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับ ผู้อื่น และพฤติกรรมจิตอาสา ผ่านแบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ แบบสังเกตพฤติกรรม ผลงาน และการ สะท้อนผลการเรียนรู้

ด้านครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด มีการนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงาน ตามกระบวนการ H.E.A.R.T. Model ได้อย่างถูกต้อง และนำผลจากการจัดกิจกรรมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ พัฒนาร่วมกัน

ด้านการบริหารจัดการ มีการติดตามผลตามแผนงาน ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม การใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และผลสำเร็จตามเป้าหมายของนวัตกรรม พร้อมนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อ ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการดำเนินงานมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ระดับ คือ ระดับผลผลิต (Output) สมาชิกยูวกาศาศมีความรู้ ทักษะ วินัย และจิตอาสา ระดับผลลัพธ์ (Outcome) สมาชิกยูวกาศาศสามารถนำความรู้และทักษะไปช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่น และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และ ระดับผลกระทบ (Impact) เกิดวัฒนธรรมจิตอาสาและการช่วยเหลือเกื้อกูลภายในสถานศึกษาและขยายไปสู่ชุมชน

ข้อมูลจากการประเมินจะถูกนำกลับมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรม พัฒนาครูและผู้บังคับบัญชายูวกาศาศ พัฒนาเครื่องมือและกระบวนการดำเนินงาน ตลอดจนต่อยอดกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ H.E.A.R.T. Model มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอน	กระบวนการดำเนินงาน	กระบวนการดำเนินงาน	กระบวนการดำเนินงาน
1. DESIGN การออกแบบนวัตกรรม	วิเคราะห์ → ศึกษา → สังเคราะห์ → ออกแบบ	วิเคราะห์บริบท ปัญหาและความต้องการศึกษาหลักสูตรและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย และออกแบบ H.E.A.R.T. Model	ได้รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมยูวกาศาศที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
2. IMPLEMENT การดำเนินงานตามกิจกรรม	H – Humanity plugs หัวใจแห่งมนุษยธรรม	ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เมตตา เสียสละ วินัย ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์ยูวกาศาศ	ผู้เรียนมีจิตสำนึกและหัวใจแห่งมนุษยธรรม
	E – Experience สร้างประสบการณ์	เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง ฝึกปฐมนิเทศ สุขภาพ ความปลอดภัย ทักษะชีวิต และสถานการณ์จำลอง	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่สามารถนำไปใช้จริง
	A – Action ลงมือทำ ความดี	จัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น และบริการสังคม	ผู้เรียนนำความรู้สู่การปฏิบัติและเกิดจิตอาสา

ขั้นตอน	กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการ ดำเนินงาน
	R – Relationship เชื่อม พลังเครือข่าย	สร้างความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และ ภาคีเครือข่าย	เกิดเครือข่ายความ ร่วมมือและขยายพื้นที่ การเรียนรู้
	T – Transformation สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ ยั่งยืน	สะท้อนผล ประเมิน ตนเอง และนำความรู้ไป ใช้ในชีวิตประจำวัน	เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้ ทักษะ เจต คติ และพฤติกรรม
3. EVALUATE & IMPROVE ประเมิน ประสิทธิภาพ	นิเทศ → ติดตาม → ประเมิน → สะท้อนผล → ปรับปรุง → ขยาย ผล	ประเมินความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ จิตอาสา ความพึงพอใจ และผล การดำเนินงาน นำข้อมูล มาปรับปรุงพัฒนา	นวัตกรรมได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง มี ประสิทธิภาพ และ สามารถขยายผลได้
ผลลัพธ์ (Outcome)	H.E.A.R.T. Citizen	ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือ ตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น และทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม	พลเมืองจิตอาสาที่มี หัวใจแห่งมนุษยธรรม
ผลกระทบ (Impact)	Sustainable Volunteer Culture	สร้างและขยาย วัฒนธรรมการให้ การ ช่วยเหลือ และจิตอาสา	เกิดวัฒนธรรมจิตอาสา ในสถานศึกษาและขยาย สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการนำ H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น มาใช้ในการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมยุวกาชาด คาดว่าจะเกิดผลดังต่อไปนี้

7.1 ด้านผู้เรียน

1. สมาชิกยุวกาชาดมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น และแก้ไขสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
2. สมาชิกยุวกาชาดมีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเมตตา เสียสละ และมีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของการช่วยเหลือและการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

3. สมาชิกยูวกาชาดมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดและแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ตลอดจนสามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. สมาชิกยูวกาชาดได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถเปลี่ยนความรู้ไปสู่การกระทำ ผ่านกิจกรรมจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ และการบริการสังคม
5. ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงจาก “ผู้เข้าร่วมกิจกรรม” สู่ “ผู้ลงมือทำความดี” และพัฒนาไปสู่ **H.E.A.R.T. Citizen : พลเมืองจิตอาสาที่มีหัวใจแห่งมนุษยธรรม**

7.2 ด้านครูและผู้บังคับบัญชายูวกาชาด

ครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาดสามารถออกแบบและจัดกิจกรรมตาม H.E.A.R.T. Model โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ การลงมือปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมทั้งสามารถใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่สะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม เกิดการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมยูวกาชาดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

7.3 ด้านสถานศึกษา

โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมยูวกาชาดที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ตั้งแต่การวางแผน การจัดกิจกรรม การนิเทศติดตาม การประเมินผล และการนำผลไปพัฒนาปรับปรุง H.E.A.R.T. Model สามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสถานศึกษา และเป็นต้นแบบสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ และขยายผลสู่สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นได้

7.4 ด้านผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย

เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการร่วมพัฒนาสมาชิกยูวกาชาด ทั้งในด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนกิจกรรม และการเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้บำเพ็ญประโยชน์ และบริการสังคม

กิจกรรมยูวกาชาดสามารถขยายพื้นที่การเรียนรู้จาก “ห้องเรียน → โรงเรียน → ครอบครัว → ชุมชน → สังคม” ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

7.5 ด้านความยั่งยืน

เกิดวัฒนธรรมแห่งการให้ การแบ่งปัน การช่วยเหลือเกื้อกูล และจิตอาสาภายในโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น โดยสมาชิกยูวกาชาดสามารถนำคุณค่าที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในระยะยาว H.E.A.R.T. Model จะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนตามกระบวนการ

Humanity → Experience → Action → Relationship → Transformation

ปลูกหัวใจแห่งมนุษยธรรม → สร้างประสบการณ์ → ลงมือทำความดี → เชื่อมพลังเครือข่าย → สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

นำไปสู่ผลลัพธ์สูงสุด คือ “H.E.A.R.T. Citizen : คนดี มีวินัย มีทักษะชีวิต มีจิตอาสา และพร้อมสร้างประโยชน์แก่สังคมอย่างยั่งยืน”

8. ปัจจัยความสำเร็จ บทเรียน และการขยายผล

8.1 ปัจจัยความสำเร็จ

ความสำเร็จของ H.E.A.R.T. Model นวัตกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมยุวกาชาดเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองจิตอาสาอย่างยั่งยืน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น เกิดจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยมีปัจจัยสำคัญ ดังนี้

1.1 การสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนากิจกรรมยุวกาชาดอย่างชัดเจน สนับสนุนบุคลากรงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนกำกับ ติดตาม และส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูและผู้บังคับบัญชายุวกาชาด

ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำ H.E.A.R.T. Model ไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้สมาชิกยุวกาชาดเรียนรู้จากประสบการณ์และลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนากิจการกรรรมร่วมกัน

1.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวกาชาด

สมาชิกยุวกาชาดมีบทบาทตั้งแต่การเรียนรู้ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การทำงานเป็นทีม การบำเพ็ญประโยชน์ และการสะท้อนผล ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรมและเห็นคุณค่าของการช่วยเหลือผู้อื่น

1.4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย

ความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และพื้นที่ในการจัดกิจกรรม ทำให้สมาชิกยุวกาชาดได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

1.5 การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานมีการวางแผน กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด จัดกิจกรรม นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำข้อมูลกลับมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ H.E.A.R.T. Model สามารถพัฒนาไปตามสภาพจริงของสถานศึกษา

8.2 บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

จากการพัฒนาและนำ H.E.A.R.T. Model มาใช้ พบว่าการพัฒนาสมาชิกยุวกาชาดให้มีจิตอาสาอย่างยั่งยืนไม่สามารถเกิดขึ้นจากกิจกรรมเพียงครั้งเดียว แต่ต้องเป็นกระบวนการที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการสร้างคุณค่าภายในตัวผู้เรียน แล้วจึงเปิดโอกาสให้ได้รับประสบการณ์และลงมือปฏิบัติจริง

บทเรียนสำคัญคือ “จิตอาสาเกิดจากการลงมือทำ ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้จากคำสอน” เมื่อผู้เรียนได้ช่วยเหลือผู้อื่น ได้เห็นผลของการกระทำ และได้รับโอกาสสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการเป็นผู้ให้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ได้อย่างมีความหมาย โดยเฉพาะการปฐมพยาบาล การดูแลสุขภาพ ความปลอดภัย การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

อีกบทเรียนหนึ่งคือ “การพัฒนาผู้เรียนเป็นภารกิจร่วมของทุกฝ่าย” การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ช่วยขยายพื้นที่การเรียนรู้จากห้องเรียนไปสู่สถานการณ์จริง และทำให้กิจกรรมยุวกาชาดมีความหลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากขึ้น

ดังนั้น การดำเนินงาน H.E.A.R.T. Model จึงสะท้อนบทเรียนสำคัญว่า

“เริ่มจากหัวใจ → เรียนรู้จากประสบการณ์ → ลงมือทำจริง → ร่วมมือกับผู้อื่น → สร้างการเปลี่ยนแปลง”

8.3 การเผยแพร่และขยายผล

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่นมุ่งเผยแพร่และขยายผล H.E.A.R.T. Model เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดการพัฒนากิจกรรมยุวกาชาด โดยดำเนินการในหลายระดับ

ระดับสถานศึกษา เผยแพร่แนวทาง H.E.A.R.T. Model แก่ครูและบุคลากรผ่านการประชุม การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้ครูสามารถนำหลักการไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ระดับเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านกิจกรรมร่วมกัน การนำเสนอผลงาน การเป็นแหล่งเรียนรู้ และการแบ่งปันสื่อหรือแนวทางการดำเนินงาน

ระดับสาธารณะ เผยแพร่ผลงานผ่านเอกสารนวัตกรรม สื่อประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ นิทรรศการ และเวทีนำเสนอผลงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถศึกษาและนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเอง

การขยายผลมุ่งพัฒนา H.E.A.R.T. Model จาก “**นวัตกรรมของสถานศึกษา**” → “**แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)**” → “**แหล่งเรียนรู้และต้นแบบการจัดกิจกรรมยุวกาชาด**” โดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่สนใจสามารถปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของตนเอง โดยยังคงหลักการสำคัญทั้ง 5 องค์ประกอบไว้

8.4 ความยั่งยืนของนวัตกรรม

โรงเรียนมุ่งสร้างความยั่งยืนของ H.E.A.R.T. Model โดยบูรณาการนวัตกรรมเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี หลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาด และปฏิทินกิจกรรมของโรงเรียน

มีการพัฒนาครูและผู้บริหารบัญชายุวกาชาดอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลและหลักฐานติดตามผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา รวมทั้งรักษาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายสำคัญของการขยายผลจึงมิใช่เพียงการเพิ่มจำนวนกิจกรรม แต่คือการทำให้นวนคิด
“ปลูกหัวใจแห่งมนุษยธรรม → สร้างประสบการณ์ → ลงมือทำความดี → เชื่อมพลังเครือข่าย →
สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน”

กลายเป็นส่วนหนึ่งของ วัฒนธรรมองค์กรและวิถีชีวิตของสมาชิกยุวกาชาดโรงเรียนมหาไถ่ศึกษา
ขอนแก่น และนำไปสู่การสร้าง H.E.A.R.T. Citizen พลเมืองจิตอาสาที่มีหัวใจแห่งมนุษยธรรม อย่าง
ต่อเนื่องและยั่งยืน

8.5 ช่องทางการเผยแพร่

- Facebook page: มหาไถ่ศึกษาขอนแก่น
- สื่อเว็บไซต์: [http:// www.hrk.ac.th](http://www.hrk.ac.th)
- เผยแพร่ผ่านเอกสารแผ่นพับ และป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

9. เอกสารอ้างอิง / บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2560)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนัก
การลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน.

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาด ระดับ 1 ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-3*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาด ระดับ 2 ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4-6*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดกิจกรรมยุวกาชาด ระดับ 3 ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สภากาชาดไทย. (ม.ป.ป.). *หลักการกาชาดและอุดมการณ์มนุษยธรรม*. กรุงเทพฯ: สภากาชาดไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. New York: Macmillan.

Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. Washington, DC: The George Washington University.

International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. (2020). *Strategy 2030: A Platform for Change*. Geneva: IFRC.